

Bediüzzaman'ın asayişe bakışı

Said Nursî'nin hayatını, mesleğini ve dünya görüşünü lâıykiveçhiyle bilmeyenler, onunla ilgili söz ve yazılarında hata üstüne hata işlemekten bir türlü kurtulamıyor.

Aradan seksen-yüz yıllık bir zaman geçmiş olmasına rağmen, Üstad Bediüzzaman'ın Mutlakiyet dönemi ile Meşrûtiyet'in ilânı (1908) günlerindeki rolünü bilmeyen, hatta tümüyle yanlış şekilde bilenler var.

Kezâ, onun bilhassa 31 Mart Vak'asındaki (1909) yatıştırıcı yönünü bilmediği gibi, aksine sanki kışkırtıcı bir rol oynamış gibi Said Nursî'yi öyle tanıyan ve tanıtan kimselere rastlamaktayız.

Aynı çarpıtılmış görüşler, maalesef Şeyh Said Hadisesiyle (1925) ilgili yorum ve değerlendirmelerde kendini gösteriyor.

Ne var ki, bu tarihten sonraki dönemler itibariyle, Said Nursî hakkında yazılanlarda, o zâtı herhangi bir vukuatla irtibatlandırmanın esâmisi dahi bulunmuyor.

Meselâ, İzmir Sûikastı (1926) Menemen Hadisesi (1930), Ticaniler Vak'ası (1951), Malatya Hadisesi (1952), 6/7 Eylül Olayları (1955) gibi...

Yani, Said Nursî'nin 1925-1960 yılları arasında geçen 35 yıllık zaman zarfında yaşanmış "irtica-mirtica kokulu" hiçbir hadise ile doğrudan, yahut dolaylı şekilde herhangi bir irtibatı kurulamıyor.

Evet, en ahmakça yorum ve değerlendirmede bulunanların dahi, bu noktada suçlayıcı herhangi bir iddia veya isnatları bulunmuyor. Yok, yok...

Acaba, bu son derece açık ve yalın gerçeğe rağmen, Said Nursî'yi 1925'ten evvelki menfî hadiseler sebebiyle karalamaya çalışanların aklına şu suâlin gelmemesi garip değil mi: "Yazmış olduğu eserleri ve kazanmış olduğu talebeleri itibariyle, özellikle 1925'ten sonra en güçlü dönemini yaşayan Bediüzzaman Said Nursî'nin karıştırıcı, kışkırtıcı, yani menfî herhangi bir hareketine niçin rastlanılamıyor? Kendisi olmadık sıkıntılara düçâr edildiği, hapis, sürgün, zindan, zehirlenme gibi türlü işkenceli bir muameleye mâruz bırakıldığı halde, neden hiç kimseyi incitmedi veya misillemede bulunmadı? Üstelik, misillemede bulunulmamasını ve intikamının alınmamasını talebelerine tavsiye etti, vasiyet etti?"

Evet, kalbinde, vicdanında bu suâllerin cevabını arayan ve bulan bir kimsenin, Said Nursî'yi nisbeten karanlıkta ve sis perdesi altında kalmış olan 1907-1925 yılları arasındaki o çalkantılı dönemler itibariyle de suçlamaya, yahut karalamaya çalışmaz.

Zira, bir kimsenin siyaset, kuvvet veya şiddet yoluyla hedefe varmak gibi bir düşüncesi varsa, bunu hayatının her safhasında fırsat buldukça açığa vurur. Mutlaka bir takım teşebbüslerde bulunur.

Ne var ki, Said Nursî, hayatının hiçbir devresinde kuvvet-şiddet metoduna tenezzül etmiş değil. Bilâkis, bu tarz bir metodun, dahilde hiçbir sûrette kullanılmaması gerektiğine inanmış ve bunu da daima talebelerine ders vermiştir.

Hakikat budur, bundan ibarettir. Gerisi ya kasıt, ya da cehalet kaynaklıdır.

Yazımızın sonunu, Üstad Bediüzzaman'ın "son dersi"ndeki bir ifadesiyle bağlayalım: "Aziz kardeşlerim! Bizim vazifemiz müsbet hareket etmektir. Menfî hareket değildir. ...Evet, mesleğimizde kuvvet var. Fakat bu kuvvet, âsâyîşi muhafaza etmek içindir. ...Bu kuvvet dahile karşı değil, ancak hâricî tecavüze karşı istimal edilebilir. ...Bunun içindir ki, bütün hayatımda bütün kuvvetimle âsâyîşi muhafazaya çalışmışım." (Emirdağ Lâhikası, s. 455)